

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA

FACULTATEA DE LITERE

ȘI

FACULTATEA DE ȘTIINȚE SOCIALE

va invita la decernarea titlului de *DOCTOR HONORIS CAUSA*

Prof. univ. dr.

VLADIMIR ILIESCU

LAUDATIO: Prof. univ. dr. habil. Sorin DAMEAN

Miercuri, 14 decembrie 2016, ora 12.00,
în Sala Albastră a Universității din Craiova

LAUDATIO

ÎN ONOAREA PROFESORULUI UNIVERSITAR

IOAN VLADIMIR ILIESCU

CU

OCAZIA DECERNĂRII TITLULUI DE

DOCTOR HONORIS CAUSA

AL UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA

Stimate Domnule Profesor,

Magnifice Rector,

Stimate Domule Președinte al Senatului,

Onorat prezidiu,

Distins auditoriu,

La propunerea Facultății de Litere și a Facultății de Științe Sociale și cu acordul Senatului Universității din Craiova i se acordă astăzi titlul de DOCTOR HONORIS CAUSA distinsului Profesor universitar doctor h.c.mult. Ioan Vladimir Iliescu, remarcabil istoric și lingvist.

Domnul Profesor Ioan Vladimir Iliescu s-a născut la Cernăuți, la 8 august 1926, pe frumoasele plaiuri nordice bucovinene, pe atunci parte componentă a României Mari, într-o familie mixtă: tatăl, de profesie medic veterinar, era român originar din Călărași, iar

mama, casnică, era de etnie germană și provenea dintr-o veche familie de coloniști din Alsacia stabiliți în Bucovina la sfârșitul secolului al XVIII-lea.

Studiile primare, gimnaziale și liceale le-a urmat parțial în localitatea natală, apoi la București și Câmpulung-Muscel, pentru ca în anul 1949 să absolute cursurile a trei facultăți din Capitala țării: cea de **istorie**, cea de **drept** și cea de **filologie**, aceasta din urmă la secția de filologie clasică și indogermanistică. Totodată, urmase și cursurile de trei ani ale *Institutului de Balcanistică*, de sub conducerea reputatului profesor și balcanolog Victor Papacostea. A avut șansa extraordinară de a se forma audiind cursurile unor profesori de elită, precum Gheorghe Brătianu, Ioan Hudiță, Andrei Oțetea, în domeniul Istorie, Gheorghe Gruia și Anibal Theodorescu, în domeniul științelor juridice, Vasile Grecul și Alexandru Graur, în domeniul lingvistică.

Imediat după absolvire, în anul 1949, a intrat ca preparator la Universitatea din București, la catedra de filologie clasică de sub conducerea academicianului Alexandru Graur, unde, până în 1953, a parcurs treptele ierarhiei universitare de asistent și șef de lucrări. S-a orientat apoi spre cercetare, desfășurându-și activitatea, timp de mai bine de un deceniu, la Institutul de Istorie, Institutul de Arheologie, Institutul de Lingvistică și Institutul de Studii Sud-Est Europene.

În perioada 1965-1974, îl regăsim pe Profesorul Vladimir Iliescu drept unul dintre creatorii catedrei de istorie la *Institutul Pedagogic* din Constanța, unde a predat cursuri de istorie antică universală și a României, precum și de istorie medievală universală, a întemeiat filiala dobrogeană a *Societății de Filologie Clasică* și a organizat cursurile de arheologie și cultură universală în cadrul Universității Populare.

Studiile doctorale le-a urmat la Universitatea din Cluj-Napoca, sub coordonarea științifică a profesorului Nicolae Lascu, susținând în 1972 teza de doctorat cu titlul: *Părăsirea Daciei în istoriografia antică și bizantină*.

După desființarea Institutelor pedagogice, Profesorul Vladimir Iliescu revine în domeniul cercetării, activând la *Institutul de Istorie* din București și, apoi, la *Biblioteca Academiei*, luând atitudine împotriva curentului istoriografic al „tracismului” impus de ideologia vremii și contestând stabilirea începutului epocii contemporane odată cu alegerea lui Nicolae Ceaușescu în calitate de secretar general al C.C. al P.C.R. Prin urmare, a intrat în vizorul autorităților drept un „contestatar al regimului”, ceea ce va avea consecințe asupra destinului și carierei Profesorului Vladimir Iliescu. În momentul în care a fost împiedicat, în cursul anului 1983, de organizația de partid a municipiului București să ocupe postul câștigat prin concurs la Universitatea din Iași, ca succesor al

profesorului Nicolae Gostar, Profesorul Iliescu s-a hotărât să emigreze în Germania Federală. Aici va fi nevoit să-și echivaleze toate studiile, inclusiv doctoratul, fiind recunoscut drept habilitat în domeniul *Istoriei antice*.

Întrucât depășise vârsta pentru ocuparea unui post de profesor în mediul universitar german, va fi acceptat drept *profesor asociat* la Universitatea din Aachen, unde, pe baza specializării sale în balcanistică și în calitate de cunoscător al limbilor slave, va preda cursuri despre istoria Europei de Sud-Est.

După 1990 va reveni frecvent în țară, susținând numeroase prelegeri de istorie universală în diferite centre universitare sau cu prilejul manifestărilor științifice. În anul 1994 îl regăsim printre colaboratorii *Institutului Național pentru Studiarea Totalitarismului* de la București, membru în Consiliul Științific, fiind unul din promotorii studierii comunismului din România în spiritul adevărului istoric.

Universitatea din Craiova s-a bucurat de prezența constantă și experiența domniei sale timp de nouă ani, între 2001 și 2008, perioadă în care a susținut, în calitate de *profesor asociat*, cursuri de specialitate la Masteratele din domeniul Istorie. De asemenea, a îndeplinit calitatea de *conducător de doctorat*, un număr de doisprezece doctoranzi reușind să obțină sub îndrumarea sa științifică titlul de doctori în *Istorie*. A reușit rapid să câștige

considerația și respectul cadrelor didactice de la specializarea *Istorie* pentru profesionalismul de care a dat dovadă și dedicația față de studenții craioveni. Noi înșine am avut ocazia de a-l cunoaște îndeaproape pe magistrul profesor și de a colabora ca și colegi, chiar dacă preocupările istoriografice erau diferite. Am putut aprecia astfel cunoștințele sale vaste, extraordinara capacitate de sinteză și devotamentul față de disciplina *Istorie*.

A contribuit, în egală măsură, la vizibilitatea internațională a Universității craiovene și la înlesnirea contactelor inter-universitare, îndeosebi în mediul academic german. Prin colaborarea cu cadrele didactice de la Facultatea de Litere și cu colegii de la Istorie s-a străduit să pună bazele unui *Institut Balcanic* sub egida Universității din Craiova, care să poarte numele unuia din mentorii săi, Victor Papacostea, și să contribuie, totodată, la editarea primului număr, dintr-o nouă serie, a revistei *Balcania*, în care se regăsesc contribuții de specialitate în domeniul lingvistic și istoriografic.

Profesorul Vladimir Iliescu a fost deosebit de apreciat de către studenții, masteranzii și doctoranzii Universității din Cetatea Băniei pentru cultura universalistă, spiritul enciclopedic și, nu în ultimul rând, lejeritatea cu care vorbea despre toate epocile, de la antichitate la contemporaneitate.

În cursul anului 2014, în contextul înființării *Centrului de limbă și cultură poloneză* la Universitatea din Craiova, Profesorul Vladimir Iliescu a donat fondul personal de carte poloneză (peste 1.000 de volume), care conține numeroase exemplare rare.

Întreaga activitate de cercetare științifică a domnului profesor Vladimir Iliescu a fost consacrată editării crestomațiilor de texte istorice latine, a surselor documentare antice din colecția *Fontes Historiae Daco-Romaniae*, autor a numeroase manuale, dicționare, enciclopedii și a peste 80 de articole științifice publicate în reviste de specialitate, mai ales în Germania. S-a impus pe plan istoriografic prin enunțarea unor argumente solide, bazate îndeosebi pe studierea riguroasă a izvoarelor narative, prin care a combătut *teoria roesleriană* despre părăsirea totală a Daciei. Contribuțiile sale istoriografice în domeniul istoriei antice sunt recunoscute de către specialiști atât în țară, cât, mai ales, în străinătate.

În ceea ce privește prestigiul profesional, Profesorul Vladimir Iliescu a fost membru fondator al *Societății de Filologie Clasică* și al *Societății de Bizantinologie* din România, între anii 1972-1975 a îndeplinit funcția de Secretar general al *Asociației Orientaliștilor*, iar în prezent este membru al asociației internaționale *Winckelmann* și unul dintre puținii membri, fără studii teologice, ai *Societății pentru Studii Patristice* de la Oxford. De

asemenea, este *Doctor Honoris Causa* al Universității „Dunărea de Jos” din Galați și al Universității „Ovidius” din Constanța.

Întreaga activitate științifică și legăturile speciale ale domnului Profesor Vladimir Iliescu cu Universitatea din Craiova, precum și contribuția sa la promovarea imaginii instituției noastre pe plan internațional reprezintă suficiente motive pentru integrarea Domniei Sale în rândul comunității universitare din Cetatea Băniei și acordarea titlului de DOCTOR HONORIS CAUSA.

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!

Prof.univ.dr.habil.
Sorin Liviu DAMEAN

Craiova, 14 decembrie 2016

Vladimir Iliescu

Lista publicațiilor

I. Culegeri de texte, ediții de autori antici

1. *Crestomație de texte istorice latine pentru studenții anului I ai Facultății de Istorie*, București, 1950 (litografiată).
2. *Crestomație de texte istorice latine pentru studenții anului II ai Facultății de Istorie*, București, 1951 (litografiată).
3. *Crestomație de texte istorice latine și grecești pentru studenții anului III (secția veche) ai Facultății de Istorie*, București, 1952 (litografiată).
4. *Crestomație de drept roman pentru studenții anilor I-II ai Facultății de Drept*, București, 1952 (litografiată).
5. *Crestomație de texte privitoare la istoria antică (pentru elevi și studenți)*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1961 (în colaborare); ed. II-a mărită, 1963.
6. *Izvoare privind istoria României / Fontes Historiae Daco/Romaniae I (De la Hesiod la Itinerarul lui Antoninus)* (în colaborare), Editura Academiei, București, 1964.
7. *Izvoare privind istoria României / Fontes Historiae Daco/Romaniae II (De la anul 300 până la anul 1000)* (în colaborare), Editura Academiei, București, 1970.
8. *Istoria Augustă* (studiu introductiv la traducerea românească, Editura Științifică, București, 1972).
9. *Diodor din Sicilia*, Biblioteca istorică (traducere, studiu introductiv și note (în colaborare), Editura Sport-Turism, București, 1981.

II. Manuale și dicționare

10. *Manuale de limba latină pentru clasele IX-XII ale liceelor clasice* (în colaborare), Editura Didactică și Pedagogică, București 1951-1953.
11. *Deutsch-Rumänischer Sprachführer*, Editura Științifică, București, ¹1957-⁵1965.
12. *Dicționar-polono-român*, Wiedza Powszeszna, Varșovia, 1963.
13. *Istoria literaturii latine I* (capitolele referitoare la istorici și la dreptul roman) (în colaborare), Editura Didactică și Pedagogică, București, 1964.
14. *Ghid de conversație polono-român*, Editura Științifică, București, 1966.
15. *Dicționar româno-polon* (revizie științifică), Editura Academiei Polone, 1973.
16. *Enciclopedia Civilizației române* (coord. D. Tudor), Editura Enciclopedică, București, 1982 (aproximativ 100 de articole semnate însă de alți colaboratori, deoarece Vladimir Iliescu era pe punctul de a emigra în RFG; câteva articole au scăpat de epurare și sunt semnate Vil).

III. Articole de Istorie, Filologie și Politologie

17. *Geten oder Skythen?* Zu Iord. *Getica*, in *Eos*, 56, 1966, 2
18. *Rubobostes oder Burobostes?* Zu *Trog. Pomp. Prol. XXXII*, in *Studii Clasice* 10, 1968.
19. *Bemerkungen zur außenpolitischen Krise der westpontischen Griechenstädte in der zweiten Hälfte des 4. Jh. v.u.Z.*, in *Die Krise der Griechischen Polis*, Berlin, 1969.
20. *Origines Veliae?* Zu *Trogus Pomp. Prol. 18*, in *Classical Philology* 64, Chicago, 1969, 3.
21. *Contribuții la problema raporturilor scito-trace în sec. IV î.e.n.*, in *Pontica* 2, 1969.
22. *Byzace ou Byzone?*, in *Révue des études sud-est européennes* 6, 1969.
23. *Wann lebte König Oroles?* Zu *Just. 32, 3, 16*, in *Analele Universității din București, limbi clasice* 19, 1970.
24. *Cu privire la coloniile grecești din Dobrogea și la data constituirii teritoriului lor rural*, in *Pontica* 3, 1970.
25. *Die Beziehungen zwischen dem Skythenkönig Ateas und den griechischen Städten an der westlichen Schwarzmeerküste*, in *Actes du I-er Congrès International des Études Balcaniques et Sud-Est Européennes II*, Sofia, 1970.
26. *Provinciam intermisit.* Zu *Eutr. IX, 15, 1*, in *Revue Roumaine de Linguistique* 15, 1970, 6.
27. *Devictis Sarmatis?* Zu *Iord. Getica 101*, in *Revue Roumaine de Linguistique* 16, 1971, 1.
28. *Germanorum terras quas nunc Franci optinent?* Zu *Iord. Getica 67*, in *Philologus* 115, 1971.
29. *Campania strategului Zopyrion la Dunărea de Jos*, in *Pontica* 4, 1971.
30. *O știre nouă despre Scythia Minor din sec. III î.e.n.*, in *Lucrările sesiunii științifice ale Institutului Pedagogic din mai 1969*, Constanța, 1971.
31. *Le problème des rapports scytho-byzantins au Ier s. av. n. è.*, in *Historia* 20, 1971, 2-3.
32. *Părăsirea Daciei în lumina izvoarelor literare*, in *Studii și Cercetări de Istorie Veche și Archeologie*, 22, 1971, 3.
33. *Cu privire la data așezării sciților în Dobrogea*, in *Cercetări Isorice Iași*, 10, 1972.
34. *Evocatis exinde legionibus.* Zu *Iord. Rom. 217*, in *Studii clasice* 14, 1972.
35. *Când a trăit regele Orioles?* (*Just. 32, 3, 16*), in *Arheologia Moldovei* 7, 1972.
36. *Die Räumung Dakiens und die Anwesenheit der romanischen Bevölkerung nördlich der Donau im Lichte der Schriftquellen*, in *Dacoromania* 1, Freiburg i. Br., 1973.
37. *Die außenpolitische Krise der hellenischen Poleis Klein-Skythiens im 4. Jh. v.u.Z.*, in *Hellenische Poleis II*, Akademie Verlag, Berlin, 1974.
38. *The Scythians in Dobruđa and their Relations with the Native Population*, in *Relations between autochthonous Population and the Migratory Populations on the Territory of Romania*, Editura Academiei, București, 1975.
39. *Bemerkungen zur gotenfreundlichen Einstellung in der Getica des Jordanes I*, in *Actes de la XIIIe Conférence Internationale d'Études Classiques – Eirene*, București – Amsterdam, 1975.
40. *Zu einem vermutlichen Plan Alexanders des Großen*, in *Problemy Istorii i Kultury*, Erevan, 1986.
41. *Zeitgeschichtliche Bezüge im Rhesos*, in *Klio*, 58, 2, 1976.
42. *Dakische Sklaven bei Menander?* Zu *Strabo C, 304*, in *Studia Indo-Europaea ad Dacoromanos pertinentia* I, București, 1976.

43. *Stadiul actual al studiilor despre Historia Augusta*, in Studii Clasice 17, 1977.
44. *Die romanische Kontinuität nördlich der Donau im 4-6 Jh. n. Chr.*, in *Zusammenfassung des Symposiums im Zwettl*, Viena, 1978.
45. *Bemerkungen zum politisch-orientalischen Plan Alexanders des Großen*, in *Studia et Acta Orientalia*, 10, 1980.
46. *Tradiția istorică despre părăsirea Daciei în lumina ultimelor cercetări*, in Almanahul Parohiei Ortodoxe Române din Viena 19, 1980.
47. *Tradiția istorică și lumea getică*, in *Tribuna* 6, Sibiu, 1980.
48. *Până când a domnit Burebista?* in Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie 32,1, 1981.
49. *Observații despre romanitatea dunăreană în jurul anului 600 e.n.*, in *Antichitatea și moștenirea ei spirituală*, Iași, 1982.
50. *Agrarische Verhältnisse in Klein-Skythien im 4. Jh. v. Chr.*, in *Clio* 64, 1982,1.
51. *Histriae excidium?* Zu *HA, Max. Balb.*, 16, 3, in *Romanitas – Christianitas. Untersuchungen zur Geschichte und Literatur der römischen Kaiserzeit (Festschrift Johannes Straub)*, W. De Gruyter, Berlin- New York, 1982.
52. *Zum vermeintlichen Bund der Wölfe bei den Dakern*, in *Bonner Jahrbücher* (183), 1983.
53. *Zu H.A., Aur.* 39, 7, comunicare la *Historia Augusta Colloquium*, Maria Laach, mai, 1986.
54. *Histrionorum Rex?* Zu *Just.* 9, 22, in *Alexander der Große (Festschrift G. Wirth)*, Hakkert, Amsterdam, 1986.
55. *Bemerkungen zur Donau und Schwarzmeerpolitik Makedoniens (340-280 v. Chr.)*, comunicare la Sesiunea „Eirene” de la Berlin, August, 1986.
56. *Kirche, Reich und Goten an der unteren Donau im 4 Jh. n. Chr.*, comunicare la Congresul de studii sud-est europene, Sofia, august, 1987.
57. *Zu Aurelius Victor* 12, 3, in *Studien zur Geschichte der römischen Spätantike*, Pelasgos, Atena, 1989.
58. *Alexander der Große und Dromichaites*, in *Studia in honorem Boris Gerov*, Sofia, 1990.
59. *Polonia e Romania: due casi estremi del socialismo reale. Le prospettive politiche per il futuro*, in *Quaderni di Studi e Ricerche sull'Europa Centro-Orientale*, 2, 1994, Milano.
60. *Griechische Mitarbeiter une Vertraute pontischer Barbarenkönige*, comunicare la sesiunea „Akkulturation und politische Ordnung im Hellenismus”, Berlin, martie 1994.
61. *Antike Vorstellungen vom Niedergang*, referat la al XVIII-lea Congres mondial al istoricilor, Montreal, septembrie 1995.
62. „Thracomania” und „Protochronism”, *two Extreme Forms of Nationalism*, in *Timpul istoriei II*, Profesorului D. C. Giurescu, București, 1998.
63. *Elf Jahre nach der Wende*, in *Politische Studien* 52, München, 2001.
64. *Makedonische Reichspolitik an der unteren Donau (339-279 v. Chr.): ein geohistorisches Muster*, in *Zbornik v čest na prof. Margarita Taceva*, Sofia, 2002
65. *Die Räumung Dakiens in der Historia Augusta*, in *Analele Universității din Craiova* VIII, 28-29, 2003.
66. *Die geschichtliche Entwicklung der Balkanhalbinsel aus geopolitischer bzw. geohistorischer Sicht und deren Auswirkungen im rumänischen Raum*, in *Balcania*, serie nouă, 1, Craiova, 2004.

67. *Interpretarea biologică a decăderii statale în antichitate*, in *In memoriam I. Fischer*, Humanitas, București, 2004.
68. *Scripta Minora*, Editura Universitaria, Craiova, 2004. (culegere de articole Vladimir Iliescu)
69. *Antike Vorstellungen vom Niedergang*, in *Analele Universității „Dunărea de Jos”* s. 19, t. IV, Galați, 2005.
70. *Das erste balkanische Herrschaftsmuster der Antike: Makedonien*, in *Thetis*, 11-12, Mannheim, 2005.
71. *Romania de Sud-Est*, in *Histoire linguistique de la Romania*, Tome 2, Art. 101, De Gruyter, Berlin New York, 2006.
72. *Das politische Spektrum Rumäniens in Hinblick auf die EU*, in *Argumente und Materialien. Zeitgeschehen* 51, München, 2006.
73. *De la geopolitica Balcanilor la cea a Mării Negre*, in *Magazin Istoric*, ianuarie, 2007.
74. *Römische Vorstellungen vom Niedergang der Gesellschaft*, in *In honorem Prof. Tăpkova-Zaimova*, Sofia, 2006.
75. *Cele patru crize statale din spațiul rusesc*, in *Revista Institutului Diplomatic al Ministerului Afacerilor Externe*, București, 2007.
76. *Schiță geopolitică a Balcanilor*, in *Magazin Istoric*, septembrie, 2007.
77. *Alexandru Machedon, grecii și Macedonia de azi*, in *Magazin Istoric*, mai, 2008.
78. *Balcanii rămân o zonă de criză*, in *Magazin Istoric*, iunie, 2008.
79. *Premizele istorice ale unirii Basarabiei și Bucovinei cu „România integrală”*, comunicare la colocolviul internațional *Unirea Basarabiei și a Bucovinei cu România*, Galați 19-21 noiembrie 2008.
80. *Patru crize care au influențat destinul Rusiei: Impactul mongol. Vremurile tulburi. Experiența socialistă*, in *Magazinul Istoric*, aprilie, iunie 2009.
81. *Zur ethnischen Vielfalt der Balkanhalbinsel*, in *Analele Universității „Spiru Haret”*, seria istorie, 12, 2009.
82. *L'influence des valaques et des albanais sur la langue bulgare*, comunicare la Congresul Asociației de Studii Sud-Est Europene, Paris, septembrie 2009.
83. *Romanisch-bulgarischer Bilinguismus und seine Folgen in Mittelbulgarischen (XII-XIV.Jh.)*, comunicare la „XXV. Romanistisches Kolloquium : Südosteuropäische Romania: Siedlungs-Migrationsgeschichte und Sprachtypologien”, Wien, 30 April 2010.
84. *Les Cariens dans la Mer Noire*, comunicare la Congresul Mondial al Istoricilor, Amsterdam, aprilie, 2010.
85. *Colonizaea cariană pe coasta Dobrogei*, comunicare la sesiunea Muzeului Olteniei, octombrie 2010.
86. *Din nou despre Romanitatea nord-dunăreană în sec. VI-X d. Chr.*, comunicare la sesiunea Muzeului Olteniei, octombrie 2011.
87. *Relations diplomatiques et dynastiques entre la Russie et la Roumanie du XX-ième siècle*, comunicare la sesiunea internațională a Asociației de Studii Sud-Est Europene de la Varșovia, noiembrie 2011.
88. *Alexander, Dromichaites und Lysimachos: das Problem der vorstaatlichen Gebilde bei den Geten der unteren Donau*, comunicare la sesiunea „In memoriam Vasile Lica”, Iași, noiembrie 2011.